

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

03.03.2017 № 4518/0/2-17/37

На № _____ від _____

Обласні, Київська міська
державні адміністрації

Про захист дітей від жорстокого
поводження, у тому числі
кіберзлочинів

Міністерство соціальної політики як центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері усиновлення та захисту прав дітей, стурбоване ситуацією стосовно випадків умисного доведення дітей до самогубства за допомогою інтернет-ресурсів.

Так, на екстреній нараді, ініційованій Уповноваженою Верховної Ради України з прав людини Лутковською В. В., за участю дотичних центральних органів виконавчої влади, присвяченій кіберзлочинам проти дітей, було вирішено активізувати роботу закладів охорони здоров'я та освіти щодо виявлення дітей, які постраждали від жорстокого поведіння, у тому числі від кіберзлочинів, або існує загроза їх вчинення, та невідкладного інформування про них відповідних служб у справах дітей.

У зв'язку із цим просимо забезпечити неухильне дотримання райдержадміністраціями, виконавчими органами міських, районних у містах, сільських, селищних рад, у тому числі об'єднаних територіальних громад, як органами опіки та піклування, наступних норм законодавства:

1. Відповідно до статті 10 Закону України „Про охорону дитинства” держава здійснює захист дитини, зокрема, від усіх форм фізичного і психічного насильства, образи, недбалого і жорстокого поведіння з нею. Держава через органи опіки і піклування, служби у справах дітей, центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у порядку, встановленому законодавством, надає дитині та особам, які піклуються про неї, необхідну допомогу у запобіганні та виявленні випадків жорстокого поведіння з дитиною, передачі інформації про ці випадки для розгляду до відповідних уповноважених органів для проведення розслідування і вжиття заходів щодо припинення насильства.

Цим же Законом дитина, яка потрапила в умови, що негативно впливають на її життя, стан здоров'я та розвиток у зв'язку з насильством, віднесена до категорії дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Суб'єкти соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю в процесі своєї професійної діяльності здійснюють заходи з виявлення дітей, які перебувають у

складних життєвих обставинах, надають їм комплекс послуг у межах повноважень, визначених законодавством, інформують інших суб'єктів, органи опіки та піклування в разі необхідності здійснення комплексних заходів щодо захисту прав та інтересів дитини, та надання підтримки батькам чи притягнення їх до відповідальності.

2. Наказом Мінсоцполітики, МВС, МОН, та МОЗ від 19.08.2014 № 564/836/945/577 затверджено Порядок розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або загрози його вчинення.

При цьому Порядок провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 № 866, передбачає проведення оцінки рівня безпеки дитини при розгляді повідомлень про сім'ї, в яких було скоєне фізичне, психологічне, сексуальне, економічне насильство над дітьми, жорстоке поводження з ними або існує реальна загроза його вчинення, а також затверджує форму відповідного акта.

Також вищезазначеним Порядком передбачено перевірку центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за зверненням служби у справах дітей наявності складних життєвих обставин дитини, що може бути здійснене, зокрема, шляхом надання послуги екстреного втручання та проведення оцінки потреб дитини та її сім'ї.

3. Відповідно до пункту 7 Порядку виявлення сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах, надання їм соціальних послуг та здійснення соціального супроводу таких сімей (осіб), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2013 № 896, у разі надходження усної або письмової інформації про підозру або факт насильства в сім'ї, або реальну загрозу його вчинення, жорстоке поводження з дитиною, залишення дитини без піклування батьків, виникнення іншої ситуації, яка загрожує життю чи здоров'ю члена сім'ї (особи), фахівець із соціальної роботи здійснює екстрене втручання у ситуацію з метою негайного усунення або мінімізації наслідків такої ситуації.

4. Наказом Мінсоцполітики від 20.01.2014 № 27 затверджено Порядок ведення службами у справах дітей обліку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, який має на меті організацію соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі тих, які постраждали від жорстокого поводження, здійснення соціальної роботи з ними, а також їх сім'ями (у разі наявності).

5. Відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 28.01.2004 № 87 та від 16.11.2016 № 834 діти, які перебувають у складних життєвих обставинах у зв'язку із жорстоким поводженням з ними, можуть отримати соціально-психологічну реабілітацію у таких закладах соціального захисту дітей, як центри соціальної підтримки дітей та сімей і центри соціально-психологічної реабілітації дітей.

З огляду на усе вищевикладене, при отриманні повідомлень від закладів охорони здоров'я та освіти щодо виявлення дітей, які постраждали від жорстокого поводження, рекомендуємо службам у справах дітей та центрам соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді:

- фіксувати усі звернення та повідомлення щодо жорстокого поводження з дітьми, у тому числі кіберзлочинів по відношенню до них;

- фахівцям соціальної роботи здійснювати екстрене втручання з метою перевірки інформації, що міститься у вищезазначених зверненнях та повідомленнях;

- у разі підтвердження інформації про жорстоке поводження з дитиною, фахівцям соціальної роботи невідкладно інформувати про це службу у справах дітей та уповноважений орган Національної поліції України;

- після отримання підтвердження про жорстоке поводження з дитиною від фахівця соціальної роботи або за наявності документально засвідчених відомостей, які надійшли від органів внутрішніх справ, територіальних органів Державної пенітенціарної служби України, прокуратури та судів, що не потребують перевірки, службам у справах дітей забезпечити взяття такої дитини на відповідний облік та організацію її соціального захисту відповідно до усіх вищенаведених нормативно-правових актів. Наголошуємо, що усі суб'єкти соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю, заклади охорони здоров'я та освіти зобов'язані надавати допомогу такій дитині в межах повноважень, зокрема, відповідно до складеного службою у справах дітей індивідуального плану її соціального захисту;

- у разі необхідності, направити дитину для проходження курсу соціально-психологічної реабілітації у денних або стаціонарних відділеннях відповідних закладів соціального захисту дітей.

При забезпеченні виконання вищезазначених норм законодавства України просимо звернути увагу на те, що ставлення суспільства до своїх дітей відображає загальний рівень захисту та поваги до прав людини. Якщо держава в цілому та кожна територіальна громада піклуються про своє майбутнє покоління, вони повинні забезпечити повагу до гідності дітей, створити належні умови для їх повноцінного та плідного, а головне - безпечного життя та виховання.

**Заступник Міністра з питань
європейської інтеграції**

С. Устименко

Солодухіна,
289-52-67